

Bosna i Hercegovina Federacija Bosne i Hercegovine
HERCEGOVACKO-NERETVANSKA ŽUPANIJA
ZAVOD ZA ŠKOLSTVO MOSTAR

***PRIJEDLOG NASTAVNOG PLANA
ZA OSNOVNE ŠKOLE I GIMNAZIJE***

Mostar, kolovoz 2023. godine

PRIJEDLOG NASTAVNOG PLANA ZA OSNOVNU ŠKOLU

Osnovna škola

- *Prvi strani jezik* uvodi se u 1. razred, gdje će djeca kroz igru učiti engleski jezik
 - *Drugi strani jezik* dobiva status obveznog predmeta
 - *Informatika* dobiva status obveznog predmeta te će se održavati dva sata tjedno u 6. i 7. razredu, a po jedan sat tjedno u 8. i 9.
 - *Tjelesna i zdravstvena kultura* dobiva povećanje satnice s dva na tri sata tjedno u 1. razredu
 - Predmet *Moja okolina* mijenja naziv u *Priroda i društvo* te se zbog tjednog opterećenja smanjuje satnica u 5. razredu s tri na dva sata.
 - *Kultura življenja* uvodi se u 4. i 5. razred.

22. Sat razrednog odjela	0	1	1	1	1	1	1	1	1
Ukupno:	20	24	24	25	26	33	33	35	35

Preporuke za organizaciju nastave u prvom razredu osnovne škole

Nastavnim planom su propisani nastavni predmeti i njihov tjedni broj sati za sve razrede pa tako i za prvi razred. Međutim, uzimajući u obzir specifičnost uzrasnog doba djece koja se upisuju u prvi razred, potrebno je tu nastavu organizirati na drugačiji način nego je to slučaj sa svim ostalim razredima. Nastavu u prvom razredu je potrebno organizirati na način da seisplaniraju aktivnosti kraćeg vremenskog trajanja od klasičnog trajanja nastavnog sata od 45 minuta, u skladu s mogućnostima učenika, odnosno sposobnostima održavanja njihove pune pažnje i koncentracije. Učitelj je taj koji kad osjeti zamor kod djece, prelazi na drugu aktivnost, koja može i ne mora biti povezana s tim nastavnim predmetom. To mogu biti kratke igrice pogađanja, povezivanja, aktivnosti koje uključuju kraće tjelesne aktivnosti, pjesme i ertanje. Te međuaktivnosti služe kao prijelaz između „glavnih“ aktivnosti, a sve u svrhu održavanja koncentracije učenika. Kako bi nastava u prvom razredu bila organizirana na taj način, potrebno je izraditi program obuka za učitelje razredne nastave i predmetne nastave (strani jezik i vjerouauk). Moramo voditi računa da trenutno kreiramo sustav obrazovanja koji će zadovoljiti potrebe svih sudionika u obrazovanju a ponajprije učenika, a oni najmlađi nam trebaju biti na prvom mjestu jer temelj je najbitniji.

Preporuke za vrednovanje u osnovnoj školi

Primjena novih predmetnih kurikula u osnovnim školama bi trebala predstavljati pomak, ne samo u organizaciji nastave, nego i u pogledu vrednovanja učeničkih postignuća. Vrednovanje usvojenosti odgojno-obrazovnih očekivanja i odgojno-obrazovnih ishoda usmjereno je prema procjenjivanju usvojenosti znanja, kao i prema razvijenosti vještina, stavova i drugih elemenata. Pogotovo kad govorimo o prva tri razreda osnovne škole, ne možemo cijelokupno vrednovanje svesti na sumativno vrednovanje, jer time izuzimamo važne elemente učenikova stava i ponašanja, suradnju s drugima, ulaganje truda, pohadjanje nastave, sudjelovanje u radu, urednost. Na taj način svjesno zanemarujemo odgojnu komponentu škole, koja je najbitnija u prvim godinama osnovne škole.

Vrednovanje u prva tri razreda osnovne škole treba biti iskazano kroz kvalitativni iskaz (opisne ocjene) o postignućima učenika kroz sve elemente. Tim osrvtom treba opisati što učenik zna i može izvesti, u kojim je elementima posebno uspješan, a u kojima treba unaprijediti učenje i rezultate u kojima treba podršku.

Problem koji se u zadnje vrijeme javlja na kraju svake nastavne godine je „poplava“ odlikaša. Većina osnovnih škola ima ukupan prosjek ocjena iznad 4. Nije problem u tako visokom

prosjeku ocjena, nego u činjenici da te ocjene nisu odraz stvarnog uspjeha učenika. Jedna od dobrih strana nekadašnjeg sustava ocjenjivanja bile su opisne ocjene za „odgojne“ predmete, jer su „onemogućavale“ podizanje prosjeka.

Kako bi dobili što realniji prikaz općeg uspjeha učenika, potrebno je nastavne predmete: tjelesna i zdravstvena kultura, glazbena kultura, likovna kultura te vjeroučenje, vrednovati kroz kvalitativne iskaze o usvojenosti odgojno-obrazovnih ishoda, odnosno kroz opisno ocjenjivanje. U postojećim pravilnicima o načinima praćenja i ocjenjivanja učenika već je definirano da ocjena iz navedenih nastavnih predmeta treba biti poticajna za učenika, samo bi kroz ovaj model ocjenjivanja, ona to i stvarno postala.

PRIJEDLOG NASTAVNOG PLANA ZA OPĆU GIMNAZIJU

NASTAVNI PREDMETI	PRVI	DRUGI
Hrvatski jezik	4	4
I. Strani jezik	3	3
II. Strani jezik	2	2
Latinski jezik	2	2
Glazbena umjetnost	1	1
Likovna umjetnost	1	1
Povijest	2	2
Vjeroučstvo / Etika	1	1
Matematika	4	4
Fizika	2	2
Kemija	2	2
Biologija	2	2
Geografija	2	2
Informatika	2	2
Tjelesna i zdravstvena kultura	2	2
UKUPNO	32	32

Nastavni plan za opće gimnazije

Učenici općih gimnazija u svim školama koje nastavu pohađaju po NPP-u na hrvatskom jeziku u BiH su preopterećeni nastavnim planom odnosno brojem nastavnih predmeta kao i satnicom tih istih predmeta. Ne postoji mogućnost odabira predmeta prema sklonostima i sposobnostima učenika. Svi učenici pohađaju iste predmete.

Svi uključeni u gimnazijsko obrazovanje (nastavnici, učenici, roditelji) su iskazali potrebu za malo većom promjenom od same izrade predmetnih kurikula. Vodeći se interesom učenika, većom slobodom u odabiru predmeta, mogućnošću usmjeravanja prema sklonostima i sposobnostima učenika, izradili smo prijedlog nastavnog plana za opću gimnaziju s kojim su se

složili svi resorni ministri obrazovanja iz županija u kojima se izvodi nastava po nastavnom planu i programu na hrvatskom jeziku.

Prijedlog

U ovom prijedlogu nastavnog plana, prva dva razreda ostaju ista kao i do sada. Nakon završenog drugog razreda, učenici biraju društveni ili prirodni smjer. Unutar tih smjerova imaju predmete koji su im zajednički odnosno obvezni svima a ostali su unutar odabranog smjera. Smjer koji odabere po završetku drugog razreda, postaje obvezan do kraja srednjoškolskog obrazovanja.

III. razred

	NASTAVNI PREDMETI	MOD.1	MOD.2
1.	Hrvatski jezik	5	4
2.	I. strani jezik	3	3
3.	II. strani jezik	3	2
4.	Glazbena umjetnost	2	1
5.	Vjerouauk	1	1
6.	Matematika	3	4
7.	Informatika	2	2
8.	Fizika	1	2
9.	Kemija	1	2
10.	Biologija	1	2
11.	Geografija	1	2
12.	Sociologija	2	1
13.	Logika	1	1
14.	Psihologija	2	1
15.	Povijest	2	2
16.	Tjelesna i zdravstvena kultura	2	2
UKUPNO:		32	32
+ Sat razrednog odjela		1 (33)	1 (33)

MODUL 1

HRVATSKI JEZIK
II. STRANI JEZIK
POVIJEST
GLAZBENA/LIKOVNA UMJETNOST
FILOZOFIJA/PSIHOLOGIJA/SOCIOLOGIJA

MODUL 2

MATEMATIKA
FIZIKA
KEMIJA
BIOLOGIJA
GEOGRAFIJA

IV. razred

	NASTAVNI PREDMETI	MOD.1	MOD.2
1.	Hrvatski jezik	5	4
2.	I. strani jezik	3	3
3.	II. strani jezik	3	2
4.	Likovna umjetnost	2	1
5.	Vjerouauk	1	1
6.	Matematika	3	4
7.	Informatika	2	2
8.	Fizika	1	2
9.	Kemija	1	2
10.	Biologija	1	2
11.	Geografija	1	2
12.	Politika i gospodarstvo	1	1
13.	Povijest	3	2
14.	Filozofija	2	1
15.	Tjelesna i zdravstvena kultura	2	2
UKUPNO:		31	31
+ Sat razrednog odjela		1 (32)	1 (32)